

7/12186
6k.98

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.07.1.GİB.0.03.82/8211-978
KONU : Yazılı Soru Önergesi

20.05.2010 *045628
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 08.02.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-19543 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY'ın tarafıma tevcih ettiği 7/12186 esas no.lu yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

2010 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi, kararlılıkla sürdürülmekte olan ekonomik ve mali istikrar ile büyümeyi esas alan politikalara uygun ve küresel krizin etkisiyle bozulan kamu dengelerinin düzeltilmesi amacıyla hazırlanmış bir bütçedir. Bu çerçevede hazırlanan söz konusu bütçede, giderler kontrol altına alınırken gelirlerinde artırılması amaçlanmakta ve bu suretle, bütçe açığının 2009 yılına göre daha aşağı seviyelere çekilmesi öngörülmektedir.

2010 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin hazırlıkları sırasında, motorlu taşıt araçlarına ilişkin özel tüketim vergisi tahsilatının 2009 yılı gerçekleşme tahmini 2 milyar 349 milyon TL olarak öngörülmüş iken, söz konusu tutar yıl sonu itibarıyla 3 milyar 353 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılında ise bu vergiye ilişkin tahsilatın 3 milyar 787 milyon TL olarak gerçekleşmesi tahmin edilmekte olup, bu tutar bir önceki yılın gerçekleşme rakamına oranla yüzde 12,9'luk bir artışı ifade etmektedir.

ÖTV için bu tahmin yapılırken, 2009 yılı içerisinde geçici bir süre için uygulanan vergi indirimlerinin sona ermesi nedeniyle 2010 yılında bu indirimlerden kaynaklanan bir vergi kaybının bulunmayacağı ve ekonomide makro çerçevede ortaya konulan büyüme ve tüketim verilerindeki göstergeler dikkate alınmış bulunmaktadır.

Hükümetlerimiz döneminde (kriz yılı olan 2009 yılı hariç) bütçe hedefleri sürekli tutturulmuştur. Ancak, Temmuz 2007'de başlayan küresel kriz giderek tüm ülkeleri etkisi altına alarak küresel büyüme ve ticaret hacminde daralmaya neden olmuştur. Ülkemizde de 2009 yılında ekonomideki daralmayı ve krizin etkisini sınırlandırmaya yönelik alınan tedbirlerden dolayı 2009 yılı bütçe açığı öngörülenin üzerinde gerçekleşmiştir.

Ancak bütçe hedeflerindeki bu sapma Türkiye'ye özgü olmayıp hemen hemen bütün ülkelerde 2009 yılında bütçe açıkları öngörülenin üzerinde gerçekleşmiştir. Ülkemizde 2009 yılında bütçe açığının gayrisafi yurtiçi hasılaya oranındaki sapma 5,7 puan olarak gerçekleşmiş olup, bu oran da birçok ülkedeki sapmanın altındadır.

Küresel krizin Türkiye ekonomisine yansması diğer ülkelerde olduğu gibi önemli ölçüde dış talepteki sert düşüşle ilişkili olup, bu durum başta imalat sanayi olmak üzere ihracat ağırlıklı çalışan sektörlerde daralmaya yol açmıştır. Ancak ürün ve pazar çeşitliliğinde sağlanan başarı ile Hükümetin almış olduğu etkili ekonomik tedbirler ve uygulamaya konulan yeni teşvik sistemi sonucu 2009 yılının son çeyreğinden itibaren ekonomide toparlanma sürecine girilmiştir. Krizin tüm olumsuz etkilerine rağmen anılan yıla ilişkin tahsilat hedefleri tutturulmuş olup, vergi gelirlerinde de bir önceki yıla göre artış sağlanmıştır.

2010 yılında ekonomide pozitif büyümeye geçilmesi ve buna bağlı olarak vergi gelirlerinin artacak olması nedeniyle, bütçe açığının da kamuoyuna açıklanan hedefler doğrultusunda azalması beklenmektedir. Nitekim 2010 yılı Ocak-Mart döneminde vergi gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 25,6 artış göstermiş olup, Merkezi Yönetim Bütçesi 2009 yılının Ocak-Mart döneminde 19 milyar 127 milyon açık vermiş iken, 2010 yılının aynı döneminde yüzde 40,7 oranında azalışla 11 milyar 341 milyon TL açık vermiş bulunmaktadır.

Bu çerçevede, 2009 yılı sonu itibariyle akaryakıt ürünlerinde ve bazı yağlarda yapılan ÖTV artışları ile 2010 yılı başından itibaren belli oranda attırılan damga vergisi ve harçlar ile motorlu taşıtlar vergisi dışında, 2010 yılında yeni bir verginin uygulamaya konulması veya mevcut vergi oranlarında herhangi bir artış öngörülmemektedir. Ancak güncel mali ekonomik durum ve bütçe dengesi göz önünde tutularak ihtiyaç duyulduğundan maktu ve nisbi vergi oranlarının yeniden değerlendirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı